

WYMAGANIA EDUKACYJNE NA POSZCZEGÓLNE OCENY. PLANETA NOWA KLASA 7

Wymagania na poszczególne oceny				
ocena dopuszczająca	ocena dostateczna	ocena dobra	ocena bardzo dobra	ocena celująca
Środowisko przyrodnicze Polski				
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> •wymienia kraje sąsiadujące z Polską i wskazuje je na mapie •wskazuje na mapie przebieg granic Polski; •wymienia najważniejsze wydarzenia z przeszłości geologicznej Polski •wymienia formy terenu utworzone na obszarze Polski przez lądolód skandynawski; •wymienia pasy rzeźby terenu Polski i wskazuje je na mapie; •wymienia cechy ukształtowania powierzchni Polski; •wymienia elementy klimatu; •wymienia elementy pogody; •wymienia cechy klimatu morskiego i klimatu kontynentalnego •podaje nazwy mas powietrza napływających nad terytorium Polski •wskazuje na podstawie mapy ogólnogeograficznej położenie Morza Bałtyckiego oraz państwa leżące nad Bałtykiem; •wskazuje na mapie główne rzeki Polski od źródła do ujścia; •Wymienia czynniki <i>glebotwórcze</i> •wyjaśnia znaczenie terminu <i>lesistość</i> •wymienia różne rodzaje lasów w Polsce; •wymienia formy ochrony przyrody w Polsce; •wymienia podstawowe surowce naturalne występujące w Polsce; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje cechy położenia Europy i Polski na podstawie mapy ogólnogeograficznej, opisuje granicę Europa - Azja; •podaje całkowitą powierzchnię Polski •wskazuje i nazywa skrajne punkty terytorium Polski; • wyjaśnia pojęcie <i>tablica stratygraficzna</i>; •wymienia ruchy górotwórcze, które zachodziły w Europie i w Polsce •Ilustruje zasięg zlodowaceń na obszarze polski •wyjaśnia znaczenie terminu <i>rzeźba polodowcowa (glacjalna), sandr, jeziora polodowcowe, wzgórza morenowe</i>; •podaje cechy klimatu Polski •wyjaśnia znaczenie terminu <i>średnia dobowa temperatura powietrza, amplituda</i>; •odczytuje wartości temperatury powietrza i wielkość opadów atmosferycznych z klimatogramów •wskazuje na mapie Morza Bałtyckiego jego największe zatoki, wyspy i cieśniny •podaje główne cechy fizyczne Bałtyku; •opisuje świat roślin i zwierząt Bałtyku •wyjaśnia znaczenie terminów: <i>źródło, rzeka główna, dopływ, system rzeczny, dorzecze, zlewisko, ujście deltowe, ujście lejkatowe</i>; •wyjaśnia znaczenie terminów: <i>gleba</i> •wymienia typy gleb w Polsce / brunatna, bielicowa, czarnoziem, mada, rędzina/; •wyjaśnia funkcję lasu; •podaje przykłady rezerwatów przyrody, parków krajobrazowych i pomników przyrody na obszarze wybranego regionu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> •odczytuje współrzędne geograficzne wybranych punktów oraz wskazuje je na mapie; •charakteryzuje formy polodowcowe na podstawie rysunku – rozpoznaje ; •porównuje wysokości względne na obszarze Polski •omawia warunki klimatyczne w Europie •charakteryzuje czynniki kształtujące klimat w Polsce •omawia wpływ głównych mas powietrza na klimat i pogodę w Polsce •charakteryzuje temperaturę wód oraz zasolenie Bałtyku na tle innych mórz świata •wyjaśnia, na czym polega asymetria dorzeczy Wisły i Odry •opisuje na podstawie mapy cechy oraz walory Wisły i Odry •nazywa i wskazuje na mapie główne rzeki Europy •wyróżnia najważniejsze cechy wybranych typów gleb na podstawie profili glebowych •omawia na podstawie mapy Polski przestrzenne zróżnicowanie lesistości w Polsce •ocenia rolę parków narodowych i innych form ochrony przyrody w zachowaniu naturalnych walorów środowiska przyrodniczego •opisuje rozmieszczenie surowców mineralnych w Polsce na podstawie mapy tematycznej; •dokonuje podziału surowców mineralnych 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> •rozróżnia konsekwencje położenia geograficznego oraz politycznego Polski; •wykazuje konsekwencje rozciągłości południkowej i rozciągłości równoleżnikowej Polski i Europy •wskazuje na mapach Europy i Polski obszary, na których występowały ruchy górotwórcze; •przedstawia czynniki kształtujące rzeźbę powierzchni Polski; •przewiduje pogodę analizując główne masy powietrza napływające nad teren Polski ; •opisuje na podstawie map tematycznych rozkład temperatury powietrza oraz opadów atmosferycznych w Polsce •omawia niszczącą i budującą działalność Bałtyku •opisuje wody powierzchniowe Europy na podstawie mapy ogólnogeograficznej •charakteryzuje poszczególne gleby; określa ich rozmieszczenie na mapie Polski; •analizuje typy lasów w Polsce opisuje unikalne na skalę światową obiekty przyrodnicze objęte ochroną na terenie Polski •podaje przykłady gospodarczego wykorzystania surowców mineralnych w Polsce • omawia podział administracyjny Polski 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> •oblicza rozciągłość południkową oraz rozciągłość równoleżnikową Europy i Polski •wykazuje zależność między występowaniem ruchów górotwórczych w Europie a współczesnym ukształtowaniem powierzchni Polski ; •wykazuje zależność między występowaniem zlodowaceń w Europie a współczesnym ukształtowaniem powierzchni Polski; •wykazuje wpływ zmienności pogody w Polsce na rolnictwo, transport i turystykę •wymienia główne źródła zanieczyszczeń Morza Bałtyckiego; •ocenia znaczenie gospodarcze rzek w Polsce; •ocenia przydatność rolniczą poszczególnych gleb •ocenia przydatność przyrodniczą i gospodarczą lasów w Polsce •podaje argumenty przemawiające za koniecznością zachowania walorów dziedzictwa przyrodniczego •planuje wycieczkę do parku narodowego lub rezerwatu przyrody •opisuje wpływ wydobycia surowców mineralnych na środowisko przyrodnicze ; •podaje nazwy województw i ich stolic oraz lokalizuje je na mapie;

2. Ludność i urbanizacja w Polsce

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny migracji wewnętrznych wymienia główne skupiska Polonii wymienia mniejszości narodowe w Polsce wymienia największe miasta Polski i wskazuje je na mapie wymienia funkcje miast wymienia główne przyczyny migracji zagranicznych w Polsce wymienia przyrodnicze i pozaprzyrodnicze czynniki wpływające na rozmieszczenie ludności w wybranych państwach Europy i Polski wymienia pozytywne i negatywne skutki urbanizacji wymienia na podstawie danych statystycznych państwa o różnym współczynniku przyrostu naturalnego w Europie wymienia przyczyny mające wpływ na zmiany liczby ludności Europy i Polski po II wojnie światowej wymienia przyczyny zróżnicowania gęstości zaludnienia w Polsce; wymienia przyczyny bezrobocia w Polsce; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>przyrost naturalny, współczynnik przyrostu naturalnego, wyż demograficzny, niż demograficzny</i> <i>piramida płci i wieku, średnia długość trwania życia; gęstość zaludnienia, migracja, emigracja, imigracja, ,</i> odczytuje dane dotyczące struktury płci i wieku oraz średniej długości trwania życia w Polsce na podstawie danych statystycznych wyjaśnia znaczenie terminów: <i>struktura zatrudnienia, bezrobocie, stopa bezrobocia, ludność aktywna zawodowo</i> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>miasto, wskaźnik urbanizacji, aglomeracja monocentryczna, aglomeracja policentryczna (konurbacja)</i> wskazuje na mapie Polski regiony zamieszkiwane przez mniejszości narodowe; wyjaśnia, czym są ekonomiczne grupy wieku wyjaśnia czym są mniejszości narodowe, mniejszości etniczne i społeczności etniczne w Polsce podaje przykłady miast o różnych funkcjach w Polsce 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> oblicza współczynniki; podaje przyczyny zróżnicowania przyrostu naturalnego w Europie i w Polsce omawia czynniki wpływające na liczbę urodzeń w Polsce oblicza wskaźnik gęstości zaludnienia Polski opisuje na podstawie mapy cechy rozmieszczenia ludności w Polsce opisuje skutki migracji zagranicznych w Polsce omawia przyczyny migracji wewnętrznych w Polsce określa na podstawie danych statystycznych różnice między strukturą zatrudnienia ludności w poszczególnych województwach porównuje stopę bezrobocia w wybranych krajach europejskich porównuje wskaźnik urbanizacji w Polsce i wybranych krajach Europy porównuje przestrzenne zróżnicowanie współczynnika przyrostu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia na podstawie danych statystycznych uwarunkowania przyrostu naturalnego w Polsce na tle Europy omawia strukturę płci i strukturę wieku ludności Polski na tle tych struktur w wybranych państwach europejskich na podstawie piramidy płci i wieku oblicza przyrost rzeczywisty i współczynnik przyrostu rzeczywistego w Polsce charakteryzuje skutki migracji wewnętrznych w Polsce wyjaśnia wpływ migracji na strukturę wieku ludności obszarów wiejskich omawia przyczyny rozmieszczenia mniejszości narodowych w Polsce przedstawia strukturę wyznaniową Polaków na tle innych państw Europy porównuje typy zespołów miejskich w Polsce i podaje ich przykłady 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> analizuje na podstawie dostępnych źródeł ekonomiczne skutki utrzymywania się niskich lub ujemnych wartości współczynnika przyrostu naturalnego w krajach Europy i Polski analizuje konsekwencje starzenia się społeczeństwa europejskiego analizuje skutki nierównomiernego rozmieszczenia ludności w Polsce ocenia skutki migracji zagranicznych w Polsce i w Europie ukazuje na wybranych przykładach wpływ procesów migracyjnych na strukturę wieku i zmiany zaludnienia obszarów wiejskich omawia na podstawie dostępnych źródeł problemy mniejszości narodowych w Europie i w Polsce analizuje na podstawie dostępnych źródeł skutki bezrobocia w Polsce omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany zachodzące w procesie urbanizacji w Polsce po II wojnie światowej
---	--	--	--	---

Społeczeństwo i gospodarka Polski na tle Europy

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyrodnicze i pozaprzyrodnicze warunki rozwoju rolnictwa w Polsce wymienia na podstawie map tematycznych regiony rolnicze w Polsce wymienia główne uprawy w Polsce wskazuje na mapie główne obszary upraw w Polsce wymienia główne zwierzęta gospodarskie w Polsce wskazuje na mapie obszary chowu zwierząt gospodarskich wymienia podstawowe cechy gospodarki centralnie sterowanej i gospodarki rynkowej 	<p>Uczeń</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminów: <i>chów, pogłowie</i> prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę wielkościową gospodarstw rolnych w Polsce przedstawia znaczenie gospodarcze głównych upraw w Polsce prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę upraw w Polsce wymienia główne rejony warzywnictwa i sadownictwa ; wymienia czynniki lokalizacji chowu bydła, trzody chlewnej i drobiu w Polsce omawia cechy polskiego przemysłu omawia cechy gospodarki Polski przed 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia rolnictwo jako sektor gospodarki oraz jego rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju charakteryzuje regiony rolnicze o najkorzystniejszych warunkach do produkcji rolnej w Polsce przedstawia strukturę użytkowania ziemi w Polsce na tle innych krajów Europy prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę chowu zwierząt gospodarskich w Polsce przedstawia przemysł jako sektor gospodarki i jego rolę w rozwoju społeczno-gospodarczym kraju opisuje rozmieszczenie przemysłu 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia poziom mechanizacji i chemizacji rolnictwa w Polsce charakteryzuje czynniki wpływające na rozmieszczenie upraw w Polsce porównuje produkcję roślinną i zwierzęcą w Polsce na tle produkcji w innych krajach Europy analizuje przyczyny i skutki restrukturyzacji polskiego przemysłu opisuje zmiany, które zaszły w strukturze produkcji po 1989 roku w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej omawia na podstawie dostępnych źródeł zmiany zachodzące współcześnie w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia korzyści dla polskiego rolnictwa wynikające z członkostwa naszego kraju w Unii Europejskiej dokonuje na podstawie danych statystycznych analizy zmian pogłowia wybranych zwierząt gospodarskich w Polsce po 2000 roku i wyjaśnia ich przyczyny wyказuje na podstawie dostępnych źródeł wpływ przemian politycznych i gospodarczych w Polsce po 1998 roku na zmiany struktury zatrudnienia w wybranych regionach kraju analizuje na wybranych przykładach warunki przyrodnicze
--	---	---	--	--

<ul style="list-style-type: none"> •wymienia źródła energii •wymienia typy elektrowni •wymienia największe porty morskie w Polsce i wskazuje je na mapie •wymienia źródła zanieczyszczeń środowiska przyrodniczego •podaje przyczyny kwaśnych opadów; •wymienia przykłady działalności gospodarczej zaliczanej do sektora usług; •podaje przykłady różnych rodzajów transportu; 	<p>1989 rokiem i po nim</p> <ul style="list-style-type: none"> •lokalizuje na mapie Polski elektrownie ciepłone, wodne i niekonwencjonalne •opisuje wielkość produkcji energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych •podaje przyczyny rozwoju energetyki wiatrowej i słonecznej w województwach pomorskim i łódzkim •omawia rodzaje zanieczyszczeń i ich źródła; •wyjaśnia znaczenie terminów: komunikacja, transport, łączność; •omawia wady i zalety różnych rodzajów transportu; 	<p>w Polsce</p> <ul style="list-style-type: none"> •omawia strukturę zatrudnienia w konurbacji katowickiej i aglomeracji łódzkiej przed 1989 rokiem •prezentuje na podstawie danych statystycznych strukturę produkcji energii elektrycznej w Polsce na tle wybranych krajów Europy •wyjaśnia wpływ warunków pozaprzyrodniczych na wykorzystanie OZE w województwach pomorskim i łódzkim •opisuje na podstawie danych statystycznych strukturę przeładunków w polskich portach morskich •opisuje strukturę połowów ryb w Polsce •charakteryzuje wpływ poszczególnych sektorów gospodarki na stan środowiska •wymienia źródła zanieczyszczeń komunalnych; •charakteryzuje różnorodność usług występujących w Polsce; •omawia wady i zalety różnych rodzajów transportu; 	<p>polskiej energetyce</p> <ul style="list-style-type: none"> •wymienia korzyści płynące z wykorzystania źródeł odnawialnych do produkcji energii •określa na podstawie dostępnych źródeł uwarunkowania rozwoju gospodarki morskiej w Polsce •omawia rozwój przemysłu stoczniowego w Polsce •analizuje na podstawie danych statystycznych stopień zanieczyszczenia wód śródlądowych •omawia skutki zanieczyszczenia środowiska naturalnego •wykazuje związek między rozwojem usług a podnoszeniem się poziomu rozwoju gospodarczego kraju i regionu; •ocenia znaczenie transportu i łączności dla jakości życia mieszkańców i rozwoju gospodarczego kraju; •wskazuje na mapie województwa o najlepiej i najgorzej rozwiniętej sieci drogowej i kolejowej; 	<p>i pozaprzyrodnicze sprzyjające produkcji energii ze źródeł odnawialnych i nieodnawialnych lub ograniczające tę produkcję oraz określa ich wpływ na rozwój energetyki</p> <ul style="list-style-type: none"> •przedstawia perspektywy rozwoju gospodarki morskiej w Polsce •ustala na podstawie dostępnych źródeł, w których regionach w Polsce występuje największe zanieczyszczenie środowiska przyrodniczego ; •wyjaśnia szybki rozwój wybranych usług w Polsce i we własnym regionie; •uzasadnia konieczność ponoszenia przez państwo wysokich kosztów budowy infrastruktury transportowej; •na podstawie dostępnych materiałów dokonuje oceny dowolnego obszaru położonego w Polsce pod kątem warunków lokalizacji nowych inwestycji przemysłowych i usługowych ze względu na dostępność komunikacyjną.
--	--	---	---	---

4. Relacje między elementami środowiska geograficznego na przykładzie wybranych regionów Polski.

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> •wymienia przyczyny powodzi w Polsce; •wymienia źródła energii •wymienia typy elektrowni •wymienia główne źródła energii w województwach pomorskim i łódzkim •wymienia przyczyny migracji do stref podmiejskich •wymienia przyczyny wyludniania się wsi oddalonych od dużych miast; •wymienia przykłady nowych kierunków zagospodarowania terenu w strefie podmiejskiej; •wyjaśnia pojęcie migracji ze wsi do miast; •podaje przykładowe przyczyny przenoszenia się mieszkańców wsi do miast; •podaje przykłady przedsiębiorstw, których lokalizacja zależy od bliskości szlaków transportowych; •podaje przykłady walorów turystycznych Pobrzeża Bałtyku i Małopolski 	<p>•Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> •wyjaśnia znaczenie terminów: <i>powódź, dolina rzeczna, koryto rzeczne, obszar zalewowy, sztuczny zbiornik wodny, retencja naturalna;</i> •lokalizuje na mapie Polski elektrownie ciepłone, wodne i niekonwencjonalne •podaje przyczyny rozwoju energetyki wiatrowej i słonecznej w województwach pomorskim i łódzkim •na podstawie map, fotografii oraz danych liczbowych wyjaśnia zmiany zachodzące w wybranej strefie podmiejskiej; •wyjaśnia przyczyny przenoszenia się mieszkańców do strefy podmiejskiej; •podaje przykłady skutków społecznych i gospodarczych migracji ze wsi do miast; •wyjaśnia, czym jest centrum logistyczne •na podstawie materiałów udowadnia, że Kraków jest turystyczną stolicą Polski 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> •wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Polski obszary zagrożone powodzią •wskazuje na mapie Polski rozmieszczenie największych sztucznych zbiorników wodnych; •wyjaśnia wpływ warunków pozaprzyrodniczych na wykorzystanie OZE w województwach pomorskim i łódzkim; •omawia na podstawie map tematycznych zmiany liczby ludności w strefach podmiejskich Krakowa i Warszawy •wyjaśnia wpływ migracji na strukturę wieku i zmiany w zaludnieniu na obszarach wiejskich na przykładach wybranych gmin; •na wybranym przykładzie określa znaczenie portu morskiego dla rozwoju przedsiębiorstw, w tym zakładów przemysłowych; •porównuje atrakcyjność turystyczną wybranych miejsc i obiektów w 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> •określa rolę przeciwpowodziową sztucznych zbiorników •analizuje konsekwencje stosowania różnych metod ochrony przeciwpowodziowej ; •wymienia korzyści płynące z wykorzystania źródeł odnawialnych do produkcji energii •omawia wpływ migracji do stref podmiejskich na przekształcenie struktury demograficznej okolic Krakowa i Warszawy •określa zmiany w użytkowaniu i zagospodarowaniu stref podmiejskich na przykładzie Krakowa i Warszawy •określa wpływ restrukturyzacji PGR-ów na zmiany gospodarcze i demograficzne wybranych wsi. •identyfikuje związki między przebiegiem autostrad i dróg ekspresowych a lokalizacją przedsiębiorstw przemysłowych, centrów logistycznych i handlowych; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> •omawia na wybranych przykładach wpływ wylesiania dorzeczy, regulacji koryt rzecznych, stanu wałów przeciwpowodziowych, zabudowy obszarów zalewowych i sztucznych zbiorników wodnych na wezbrania oraz występowanie i skutki powodzi w Polsce •analizuje na wybranych przykładach warunki przyrodnicze i pozaprzyrodnicze sprzyjające produkcji energii ze źródeł odnawialnych i nieodnawialnych lub ograniczające tę produkcję oraz określa ich wpływ na rozwój energetyki; •dokonuje krytycznej oceny zmian środowiska geograficznego w strefach podmiejskich dużych miast; •proponuje sposoby zapobiegania negatywnym skutkom wyludniania się wsi; •dokonuje oceny dowolnego obszaru położonego w Polsce pod kątem
--	---	--	--	---

		Małopolsce;	<ul style="list-style-type: none"> dokonyuje wieloaspektowej analizy walorów turystycznych Małopolski i Pobrzeża Bałtyku; 	<p>warunków lokalizacji nowych inwestycji przemysłowych i usługowych ze względu na dostępność komunikacyjną.</p> <ul style="list-style-type: none"> projektuje zarys strategii rozwoju turystyki w tym regionie;
--	--	-------------	--	---

5. Mój region i moja mała ojczyzna

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia i wskazuje na mapie ogólnogeograficznej sąsiednie regiony wymienia najważniejsze walory przyrodnicze regionu wskazuje na mapie ogólnogeograficznej Polski, na mapie topograficznej lub na planie miasta obszar małej ojczyzny przedstawia źródła informacji o małej ojczyźnie wymienia walory środowiska geograficznego małej ojczyzny 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia znaczenie terminu <i>region mała ojczyzna</i>; wskazuje położenie swojego regionu na mapie ogólnogeograficznej Polski ; rozpoznaje skały występujące w regionie miejsca zamieszkania wyróżnia najważniejsze cechy gospodarki regionu na podstawie danych statystycznych i map tematycznych określa obszar utożsamiany z własną małą ojczyzną jako symboliczną przestrzeń w wymiarze lokalnym rozpoznaje w terenie obiekty charakterystyczne dla małej ojczyzny i decydujące o jej atrakcyjności 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje środowisko przyrodnicze regionu oraz określa jego główne cechy na podstawie map tematycznych; analizuje genezę rzeźby terenu swojego regionu prezentuje główne cechy struktury demograficznej ludności regionu prezentuje główne cechy gospodarki regionu opisuje walory środowiska geograficznego małej ojczyzny omawia historię małej ojczyzny na podstawie dostępnych źródeł 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, wystawy fotograficznej) przyrodnicze i kulturowe walory swojego regionu prezentuje na podstawie informacji wyszukiwanych w różnych źródłach i w dowolnej formie (np. prezentacji multimedialnej, plakatu, wystawy fotograficznej) atrakcyjność osadniczą oraz gospodarczą małej ojczyzny jako miejsca zamieszkania i rozwoju określonej działalności gospodarczej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> projektuje na podstawie wyszukanych informacji trasę wycieczki krajoznawczej po własnym regionie wykazuje na podstawie obserwacji terenowych przeprowadzonych w wybranym miejscu własnego regionu zależności między elementami środowiska geograficznego projektuje na podstawie własnych obserwacji terenowych działania służące zachowaniu walorów środowiska geograficznego (przyrodniczego i kulturowego) oraz poprawie warunków życia lokalnej społeczności
---	---	---	--	--